

TUL

CUESC

XVIII Міжнародна науково-практична конференція

ЗАКАРПАТСЬКІ ПРАВОВІ ЧИТАННЯ. АДАПТАЦІЯ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ДО ACQUIS ЄС

23–24 квітня 2026 року

м. Ужгород, Україна

За підтримки

• Visegrad Fund

Проект співфінансується урядами Чехії, Угорщини, Польщі та Словаччини в межах Вишеградських грантів Міжнародного Вишеградського фонду. Місія фонду полягає у підтримці розвитку ідей сталого регіонального співробітництва в Центральній Європі.

«Стійкі місцеві та регіональні органи влади в Україні та країнах Вишеградської четвірки шляхом співпраці»

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(м. Ужгород, Україна) (Юридичний факультет);
Національна академія правових наук України
(м. Харків, Україна);
Університет Коменського (м. Братислава, Словацька Республіка)
(Юридичний факультет);
Грацький університет (м. Грац, Республіка Австрія)
(Юридичний факультет,
Центр східноєвропейського права та євразійських досліджень);
Трнавський університет (м. Трнава, Словацька Республіка)
(Юридичний факультет);
Західний університет ім. Васіле Голдіш (м. Арад, Румунія)
(Юридичний факультет);
Університет Матея Бела в Банській Бистриці (м. Банська
Бистриця, Словацька Республіка) (Юридичний факультет);
Університет Павла Йозефа Шафарика
(м. Кошице, Словацька Республіка) (Юридичний факультет);
Вільнюський університет (м. Вільнюс, Литовська Республіка)
(Юридичний факультет);
Централноєвропейська служба транскордонних ініціатив
(м. Будапешт, Угорщина);
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словацька Республіка);
Технічний університету Ліберці (м. Ліберець, Чеська Республіка);
Університет «Вища школа бізнесу» (м. Домброва-Гурніча,
Республіка Польща);
The Grassroots Institute (м. Монреаль, Канада);
**НДІ фундаментальних та прикладних досліджень
європейського територіального співробітництва** (ДВНЗ
«Ужгородський національний університет, м. Ужгород, Україна);
**Всеукраїнська громадська організація «Асоціація українських
правників»** (Україна);
Карпатська Агенція Прав Людини
«Вестед»(м. Ужгород, Україна);
**Громадська організація «Університетський центр соціальної
та правової підтримки»**
(м. Ужгород, Україна);
Центр українсько-європейського наукового співробітництва
(м. Ужгород, Україна);
Європейська асоціація студентів права України (Україна).

Рекомендовано до друку Вченою радою юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 11 від 14 квітня 2026 року.

НАУКОВА РАДА КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова наукової ради конференції – **Ярослав Лазур** – доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ», член-кореспондент Національної академії правових наук України, відділення державно-правових наук і міжнародного права, член Науково-консультативної ради при Голові Верховної Ради України;

Володимир Журавель – доктор юридичних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії правових наук України, президент Національної академії правових наук України;

Олександр Рогач – доктор юридичних наук професор, проректор із науково-педагогічної роботи ДВНЗ «УжНУ»;

Doc. JUDr. **Eduard Burda**, PhD. – декан юридичного факультету Університету Коменського (м. Братислава, Словачька Республіка);

Univ.-Prof. DDr. Dr. h.c. **Bernd Wieser** – директор Центру східноєвропейського права та євразійських досліджень, Університет Граца (м. Грац, Республіка Австрія);

Univ. Prof. Doc. JUDr. **Marianna Novotná**, PhD. – деканка юридичного факультету Трнавського університету (м. Трнава, Словачька Республіка);

Assoc. Prof. **Remus Daniel Berlingher**, PhD. – декан юридичного факультету Західного університету імені Васіле Голдіш (м. Арад, Румунія);

Doc. JUDr. **Adrian Vasko**, PhD. – декан юридичного факультету Університету Матей Бела в Банській Бистриці (м. Банська Бистриця, Словачька Республіка);

Prof. JUDr. **Miroslav Štrkolec**, PhD. – декан юридичного факультету Університету Павла Йозефа Шафарика (м. Кошице, Словачька Республіка);

Doc. dr. **Haroldas Šinkūnas** – декан юридичного факультету Вільнюського університету (м. Вільнюс, Литовська Республіка);

Василь Костицький – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, професор кафедри теорії та історії права та держави Навчально-наукового інституту права КНУ ім. Тараса Шевченка, голова Всеукраїнської громадської організації «Асоціація українських правників»;

Assoz. Prof. **Mag. Dr.iur. Benedikt Harzl**, MA. – заступник директора Центру східноєвропейського права та євразійських досліджень, юридичний факультет Університету Граца (м. Грац, Республіка Австрія);

Dr. **Hasrat Arjjumend** – президент-засновник і генеральний директор The Grassroots Institute, співголова RISG-Центральна Азія, IYRP 2026 (м. Монреаль, Канада);

Mr. **Gyula Ocskay**, PhD. – генеральний секретар Центральноєвропейської служби транскордонних ініціатив (м. Будапешт, Угорщина);

Prof., dr hab. **Joanna Kurowska-Pysz** – директорка Інституту досліджень територіального та міжорганізаційного співробітництва, директорка Центру трансферу технологій, заступниця керівника Докторської школи, завідувачка кафедри менеджменту Університету «Вища школа бізнесу» (м. Домброва-Гурніча, Республіка Польща);

Doc. Ing. **Martin Lačný**, PhD. – доцент Інституту політології, філософський факультет Пряшівського університету (м. Пряшів, Словачька Республіка);

RNDr. **Artur Boháč**, PhD. – факультет природничих наук, гуманітарних наук та освіти Технічного університету у Ліберці (м. Ліберець, Чеська Республіка);

Assoc. Prof. **Elena Urso** – професорка кафедри правових наук Університету Флоренції (м. Флоренція, Італійська Республіка).

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова організаційного комітету – **Володимир Смоланка** – доктор медичних наук, професор, ректор ДВНЗ «УжНУ»;

заступник голови організаційного комітету – **Вадим Піштя** – доктор філософії, заступник декана юридичного факультету з наукової роботи ДВНЗ «УжНУ»;

заступниця голови організаційного комітету – **Марія Менджул** – докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри цивільного права та процесу ДВНЗ «УжНУ»;

заступниця голови організаційного комітету – **Юлія Фетько** – докторка філософії, доцентка, директорка НДІ фундаментальних та прикладних досліджень європейського територіального співробітництва, доцентка кафедри міжнародного права ДВНЗ «УжНУ»;

Андрій Андрушко – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінально-правової політики ДВНЗ «УжНУ»;

Дмитро Белов – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «УжНУ»;

Юрій Бисага – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «УжНУ»;

Олександр Білаш – кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права ДВНЗ «УжНУ»;

Сібілла Булеца – докторка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри цивільного права та процесу ДВНЗ «УжНУ»;

Михайло Віхляєв – доктор юридичних наук, професор, директор Центру українсько-європейського наукового співробітництва, професор кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права ДВНЗ «УжНУ»;

Іван Габані – доктор філософії, голова Ради молодих вчених юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»;

Михайло Геревич – доктор філософії, доцент кафедри теорії та історії держави і права ДВНЗ «УжНУ»;

Олег Головок – кандидат економічних наук, засновник та директор Видавничого дому «Гельветика»;

Віктор Заборовський – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу ДВНЗ «УжНУ»;

Тетяна Карабін – докторка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права ДВНЗ «УжНУ»;

Марія Пилипенко – президентка Ужгородського локального осередку Європейської асоціації студентів права України;

Василь Копча – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінально-правової політики ДВНЗ «УжНУ»;

Ольга Котляр – кандидатка юридичних наук, доцентка, завідувачка кафедри міжнародного права ДВНЗ «УжНУ»;

Микола Палінчак – доктор політичних наук, професор, декан факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «УжНУ»;

Іван Переши – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та історії держави і права ДВНЗ «УжНУ»;

Наталія Петрецька – кандидатка юридичних наук, професорка, заступниця декана юридичного факультету з міжнародних відносин ДВНЗ «УжНУ»;

Ігор Пирого – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «УжНУ»;

Терезія Попович – докторка юридичних наук, доцентка, професорка кафедри теорії та історії держави і права ДВНЗ «УжНУ»;

Вадим Рошканюк – кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри господарського права ДВНЗ «УжНУ»;

Михайло Савчин – доктор юридичних наук, професор, директор НДІ порівняльного публічного права та міжнародного права ДВНЗ «УжНУ»;

Ярослав Ступник – кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності ДВНЗ «УжНУ»;

Павло Черевко – кандидат юридичних наук, професор, заступник декана юридичного факультету з навчальної роботи ДВНЗ «УжНУ»;

Роман Фрідманський – кандидат юридичних наук, професор, заступник декана юридичного факультету з навчальної роботи ДВНЗ «УжНУ»;

Грига Хохлова – кандидатка юридичних наук, заступниця декана юридичного факультету з навчально-виховної роботи ДВНЗ «УжНУ».

3 – 18

Закарпатські правові читання. Адаптація правової політики Укр. до acquis ЄС : матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 23–24 квітня 2026 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2026. – 772 с.

Збірник підготовлено під час виконання проєкту «Стійкі місцеві та регіональні органи влади в Україні та країнах Вишеградської четвірки шляхом співпраці», який реалізується за підтримки Міжнародного Вишеградського фонду.

ISBN 978-966-397-601-3

УДК 340.137(477):340.13(4)ЄС(062.552)

ISBN 978-966-397-601-3

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2026

© Національна академія правових наук України, 2026

© Університет Коменського, 2026

© Грацький університет, 2026

© Трнавський університет, 2026

© Західний університет ім. Васіле Голдіш, 2026

© Університет Матея Бела в Банській Бистриці, 2026

© Університет Павла Йозефа Шафарика, 2026

© Вільнюський університет, 2026

© Центральноевропейська служба транскордонних ініціатив, 2026

© Пряшівський університет, 2026

© Технічний університету Ліберці, 2026

© Університет «Вища школа бізнесу», 2026

© The Grassroots Institute, 2026

© НДІ фундаментальних та прикладних досліджень європейського територіального співробітництва, 2026

© Всеукраїнська громадська організація «Асоціація українських правників», 2026

© Карпатська Агенція Прав Людини, 2026

© Громадська організація «Університетський центр соціальної та правової підтримки», 2026

© Центр українсько-європейського наукового співробітництва, 2026

© Європейська асоціація студентів права України, 2026

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ АДАПТАЦІЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ДО ACQUIS ЄС Institucionalizace militantní demokracie v poválečné Evropě: zkušenosti pro současnou Ukrajinu	
Taisiia СHERYС	20
Інтеграція України до Європейської патентної конвенції: переваги, виклики та ризики для національної системи інтелектуальної власності	
Геннадій АНДРОЩУК, Владислав ХВОСТЕНКО	26
Роль здійснення оцінки впливу проекту нормативно-правового акта в правотворчому процесі України на шляху адаптація правової політики нашої держави до acquis ЄС	
Наталія АТАМАНЧУК	32
Конституційний Суд України як інституційний фільтр адаптації правопорядку до acquis Європейського Союзу	
Андріанна БАДИДА	38
Сучасні погляди на доступ до правосуддя	
Андрій БОЙЧУК	42
Загальнолюдські цінності як сутність європейськості	
Марія БРАТАСЮК	45
Діяльність органів місцевого самоврядування у сфері реалізації політики декомунізації та деколонізації урбаністичних топонімів (проблеми та курйози)	
Євген БУТИРІН	47
Дотримання європейських цінностей на шляху приєднання України до ЄС: правореалізаційний аспект	
Вячеслав ВАСЕЦЬКИЙ	52
Нотаріат як інститут юрисдикційної діяльності в контексті адаптації правової політики України до acquis ЄС	
Лідія ВДОВІЧЕНА	57
Європейська інтеграція як детермінанта розвитку місцевого самоврядування в Україні	
Олексій ВОЛОХОВ	61
Трансформація правовідносин в епоху цифровізації в аспекті євроінтеграції України до ЄС	
Вадим ГАРАЩЕНКО	65

Колізійні питання захисту честі та гідності в мережі Інтернет Анастасія ОГАР	333
Adaptation of Ukrainian self-government and public administration to European Union standards Ivan PEREPELKIN	337
Дисциплінарна відповідальність суддів: питання забезпечення добросовісності Діана ВОРОН	341
Електронна демократія в Україні: теоретико-правові засади та проблеми нормативного визначення Ігор ПИРОГА, Максим ПИРОГА	344
Концептуально-правові засади цифрової трансформації реалізації публічно-владних повноважень суб'єктами публічного адміністрування Олексій ПРОНЕВИЧ	347
До питання формування реєстру медіаторів в Україні Олег РОСУЛ	353
Правове регулювання капеланської діяльності у сфері охорони здоров'я у Французькій Республіці крізь призму принципу laïcité Наталія РОСУЛ	358
Інституційна конвергенція публічного адміністрування з нормами acquis Єс у процесі цифровізації державного управління Василь ТРОНЦ, Степан БОНДАРЕНКО	362
Роль комплаєнсу у реформуванні правової політики України на шляху до європейської інтеграції Ірина ХОХЛОВА	367
Європеїзація митного права в умовах цифровізації та безпекових викликів Олександр ШЕВЧУК	370
Проблеми інформаційної безпеки в умовах цифровізації Ірина ШОПНА	375

НАПРЯМ 4. ПРАВОВЕ ТА ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ АДАПТАЦІЇ ACQUIS ЄС

Правове визначення статусу віртуальних активів: міжнародні стандарти та національні виклики Юрій БИСАГА	379
Адаптація правової політики України до acquis ЄС щодо моделі поведіння із побутовими відходами Тарас БОЙКО, Василь ДОЧИНЕЦЬ, Василь ПОПОВИЧ	382

АДАПТАЦІЯ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ДО ACQUIS ЄС ЩОДО МОДЕЛІ ПОВОДЖЕННЯ ІЗ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ

Тарас БОЙКО

*кандидат технічних наук,
проректор з організації служби та підготовки,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
м. Львів, Україна*

Василь ДОЧИНЕЦЬ

*аспірант,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
м. Львів, Україна*

Василь ПОПОВИЧ

*доктор технічних наук, професор,
проректор з наукової роботи,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
м. Львів, Україна*

Проблематика поводження із побутовими відходами для кожної країни є надзвичайно актуальною, перш за все, через еколого-біологічні та санітарно-епідеміологічні загрози^{1, 2}. Найбільш небезпечним явищем системи управління відходами є їх складування на відкритій території та утворення сміттєзвалищ побутових відходів^{3, 4}. Сміттєзвалища горять, чим створюють подвійний негативний чинник на довкілля (рис. 1).

¹ В.А. Батлук, *Основи екології : підручник*. Знання, 2007. с. 519.

² В.П. Кучерявий, *Сади і парки Львова*. Львів : Світ, 2008. с. 359.

³ В.В. Попович, 'Особливості використання транспортних засобів під час транспортування, сортування, утилізації та фітомеліорації твердих побутових відходів', *Науковий вісник НЛТУ України*, т. 22, № 10, 2012, 90-96.

⁴ В.В. Попович, 'Полігони твердих побутових відходів у вироблених кар'єрах, ярах, траншеях і особливості їх фітомеліорації', *Науковий вісник НЛТУ України*, № 11, 2012, 119-128.

Рис. 1. Горіння сміттєзвалища⁵

Внаслідок горіння в атмосферу, ґрунти, поверхневі та підземні водоюми виділяється значна кількість токсичних та потенційно небезпечних речовин та сполук^{6, 7}. Під час гасіння пожежі на полігоні твердих побутових відходів керівник гасіння пожежі зобов'язаний: оперативні дії з гасіння пожежі організувати з урахуванням вимог «Інструкції про заходи пожежної безпеки на полігоні твердих побутових відходів», затвердженої керівництвом полігона, та узгоджувати з представниками адміністрації полігона; для гасіння використовувати стволи-розпилювачі та інші засоби осадження легких продуктів горіння. З метою підвищення ефективності гасіння та зменшення надлишкового зволоження твердих побутових відходів застосовувати воду зі змочувачем; розстановку пожежно-рятувальної техніки, прокладання рукавних ліній та позиції ствольників визначати в тих місцях, що виключають потрапляння особового складу під зсув твердих побутових відходів. Для пересування техніки та особового складу використовувати тимчасові дороги, які облаштовані на полігоні та інші заходи визначені «Статутом дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» та «Статутом дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж»⁸.

⁵ 'На Сумщині горіло сміттєзвалище. Пожежу гасили майже добу', *Shostka.info*, [вебсайт], 2024, <https://shostka.info/shostkanews/na-sumshhyny-gorilo-smittyezvalyshhe-pozhezhu-gasyly-majzhe-dobu/>

⁶ В.В. Попович, *Еколого-техногенна небезпека сміттєзвалищ та наукові основи фітомеліоративних заходів їх виведення з експлуатації*, дис. докт. техн. наук, Львів, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2017, с. 480.

⁷ В.В. Попович і В.П. Кучерявий, 'Вплив продуктів горіння полігонів твердих побутових відходів на організм людини та біоту', *Пожежна безпека*, № 20, 2012, с. 60-66.

⁸ МВС України, 'Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж', *Наказ № 340*, 26 квітня 2018 року.

Найбільш прийнятним способом зниження техногенного впливу сміттєзвалищ на довкілля є рекультивація та фітомеліорація їх поверхні⁹. Проте рекультивація сміттєзвалищ у наш час здійснюється вкрай рідко.

В Україні існує низка нормативно-правових актів, які регулюють поводження із побутовими відходами. Серед цих актів – Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року та Закон України «Про управління відходами»¹⁰. Ці акти передбачають порядок ефективного поводження із побутовими відходами (у тому числі) та передумови замкненого циклу. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом передбачає імплементацію законодавства до європейським правових норм, де велика увага приділена законодавству щодо впровадження норм сталого розвитку та збереження довкілля.

Асquis Європейського Союзу щодо поводження з відходами, у тому числі побутовими, сформована такими основними директивами – 2008/98/ЄС «Про відходи», 1999/31/ЄС «Про захоронення відходів», 94/62/ЄС «Про упаковку та відходи упаковки» тощо. Ці нормативно-правові акти регулюють взаємовідносини між виробником відходів, його відповідальністю та принципів відшкодування збитків довкіллю.

Прийняття Закону України «Про управління відходами» мало на меті адаптувати систему управління відходами, зокрема запобігання захоронення, до Директиви Європейського Союзу 2008/98/ЄС «Про відходи». Надзвичайно негативним явищем щодо виконання норм Закону спричинила війна, яка призвела до величезної кількості відходів руйнувань. Важливим викликом для законодавства України є також низький рівень екологічної свідомості населення та недостатня ефективність впровадження принципу розширеної відповідальності виробника.

Адаптація нормативно-правових актів України до Директив Європейського Союзу в сфері довкілля та поводження із відходами є надзвичайно важливим явищем для інтеграції українського законодавства в єдиний європейський правовий простір. Такий підхід дасть змогу зменшити обсяги утворення відходів та підвищити рівень повторного використання, зменшуючи кількість сміттєзвалищ.

⁹ В.П. Кучерявий, Я.В. Генік, А.П. Дида і М.М. Колодко, *Рекультивація та фітомеліорація*, Львів, Вид-во ГАФСА, 2006, с. 117.

¹⁰ Кабінет Міністрів України, 'Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року', *Розпорядження № 820-р*, 8 листопада 2017 року.

НОТАТКИ

МАТЕРІАЛИ
XVIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

«ЗАКАРПАТСЬКІ ПРАВОВІ ЧИТАННЯ.
АДАПТАЦІЯ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ ДО ACQUIS ЕС»

23–24 квітня 2026 року

Підписано до друку 20.04.2026. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 89,74. Наклад 100. Замовлення № 0426-028.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Українсько-польське наукове видавництво «Liha-Pres»
79000, м. Львів, вул. Технічна, 1
87-100, м. Торунь, вул. Лубіцка, 44
Телефон: +38 (050) 658 08 23
E-mail: editor@liha-pres.eu
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6423 від 04.10.2018 р.